

v tej stvari. Ko se razdele okraji po narodnostih na Češkem, se bode v tej stvari češko stališče jako premenilo.

Dunajskih punktacij Mladočehi ne bodo mogli več rabiti za svoje agitacije, ko bodo glavne določbe pod streho in bode izvršiti samo še tiste, ki bodo Čehom v korist. Češko državno pravo bode pa tudi izgubilo prevlačevalno moč, ker bode prebivalstvo pač spoznalo, da se v tem oziru sedaj pač ničesa še storiti ne dá. Mej Mladočehi samimi se že čujejo glasovi, da bi se popustilo češko državno pravo, samo da se taki glasovi iz strahu pred narodnim mišljenjem ne upajo prav na dan. Mladočehi bodo naravno potrebovali novo sredstvo za svoje agitacije in tako sredstvo bode torej razdelitev okrajev po narodnostih na Šleškem in Moravskem. Za tako razdelitev so tudi Rusini in nekateri Italijani. Mi bi torej v tej stvari ne bili brez zaveznikov.

Ako se taka razdelitev izvrši, se koroški in štajarski Slovenci še bolj odtujijo Nemcem in približajo nam Slovence. V slovenskih okrajih bi se narodnost kmalu tako utrdila, da bi na nemško gospodstvo ne bilo več misliti. S tem bi se nekako naredila pot Zjedinjeni Sloveniji. Če bi Slovenci gledali, da se v slovenskih okrajih kolikor je moč okrepi slovenska zavest in izpodrine nemštvo, ki tako le umetno životari, ter zahtevali z vso odločnostjo, da ž njimi tudi vsi deželni uradi občujejo slovenski, bi gospodje v Gradci in Celovci zgubivši upanje na ponemčenje Slovencev, sami začeli misliti, kako da se nas iznebé, ali vsaj nasprotovali bi ne več večji ločitvi Nemcev od Slovencev.

Ker se dualizem ne bode dal obdržati, temveč pride še do kake preosnove naše države, je vsekako mogoče, da še Zjedinjena Slovenija pride na dnevni red. Ta stvar se pa da le ugodno za nas rešiti, če se okraji razdele poprej po narodnostih. Ko bi pa pri sedanjih razmerah se oddeljevali Slovenci od Nemcev, bi vsekako mnogo Slovencev se pridružilo nemškim administrativnim celotam, in bi bili za našo narodnost izgubljeni. Zatorej je pa naše trdno prepričanje, da naši slovenski poslanci lahko z mirno vestjo glasujejo za trutnovsko predlogo.

Politični pregled.

V dunajskem mestnem zboru je nedavno liberalna stranka take kozolce preobračala, da se je zdelo namestniku potrebno, da odslej pošlje k obravnavam vladnega komisarja, ker mestni župan sam ne zna ali pa neče vzdržavati reda. Ta namestnikova odredba je jako poparila liberalce. Poslali so že k namestniku deputacijo, da ga prosi, naj nikar ne pošilja komisarja, ali namestnik se pa ne da pregovoriti. Udarec je za liberalno stranko tem huji, ker je namestnik grof Kilmansegg, rojen Hanoveranec, še nedavno bil jako naklonjen liberalni stranki. Njega imajo liberalci še mnogo zahvaliti, da imajo še sploh večino v mestnem zboru.

Tirolski deželni zbor zopet zboruje. Italijanskih poslancev zopet ni v zbornici, ker so pri dopolnilnih volitvah razen jednega zmagali le tisti kandidati, ki so za pasivno politiko.

Delavske zbornice. — Kakor se govori, že jeseni predloži vlada državnemu zboru načrt zakona o osnovi delav-

skih zbornic. Te zbornice bodo osnovane po vzgledu trgovskih zbornic in bodo volile za državni in deželne zборе svoje zastopnike. V državnem zboru bode 9 zastopnikov delavskih zbornic. Misli se pa tudi tako nekoliko premeniti volilni red za državni zbor. Po mestih se da volilna pravica vsem, ki kak direktni državni davek plačujejo in pa tistim, ki so dovršili srednja učilišča.

Ogersko. — Na Ogerskem se snuje katoliška stranka po vzgledu katoliškega centra na Nemškem. Nova stranka je pač potrebna, ker sedaj je verska mlačnost na Ogerskem silno velika. Želimo pa, da bi nova stranka bila Slovanom prijaznejša, kakor so sedanje madjarske stranke Prevelicah nad na novo stranko pa mi ne gojimo v nobenem oziru.

Srbija. — Minolo soboto pričela se je v skupščini razprava o zatožbi bivših liberalnih ministrov. Zatoženci prišli so se večinoma sami zagovarjat v skupščino, le nekateri so pisemne zagovore poslali. Bivši ministerski predsednik Avakumovič zagovarjal se je prvi. Zavračal je obtožnico točko za točko, povdarjajoč, da zgodovina ne ve slučajja, da bi bil kdaj kak minister tožen zato, ker je ustavo tolmačil drugače, kakor so to želeli njegovi nasprotniki. Zagovarjal se je prav srečno in vse svoje korake, katere je storil kot ministerski predsednik temeljito opravičil kot postavno storjene. Ribarac zagovarjal se je še srečneje in kazal na radikale, češ, da so sami svoje dni več zakrivili kakor liberalci in vendar se niso tožili. — Priznati se mora, da so radikaleci tudi nepostavno postopali. Ako so se sedaj spravili z zatožbo nad liberalce, zgodilo se je to le iz maščevanja in gotovo ne iz gorečnosti za dobro stvar.

Nemčija. — Nemška vlada je z novimi volitvami dosegla to, kar je toliko želela. Dobila je pri volitvah večino za svojo novo vojaško predlogo. Minoli teden se je državni zbor bavil s to vojaško predlogo in isto minolo soboto sprejel s 15 glasovi večine. Vojaška predloga je torej pod streho in državni kancelar Caprivi bo lahko mirno in zadovoljno vžival pozitnice. Sedaj nastane le vprašanje, kje se bode vzela denar, da se pokrijejo stroški, ki imajo nastati vsled nove vojaške predloge. O tem se bo državni zbor še le bavil in prav bati se je, da novih davkov, ki se bodo morali napraviti na ta ali oni predmet, da se pokrijejo stroški, državni zbor ne bo tako rad dovolil, kakor je vojaško predlogo. Brez dvoma bodo o tem prav rezke debate.

Francija. — Dne 14. julija vršila se je v Parizu običajna narodna slavnost v spomin porušenja bastile. V ta dan pred 104 leti pričelo se je novo življenje na Francoskem. Druga leta bila je v ta dan zares pravcata narodna slavnost. Vlada udeležuje se te slavnosti vedno oficijelno in uprizori velikansko vojaško parado. Letos bila je ta slavnost jako klaverna, kajti narod se je ni udeležil, delavci in dijaki so namreč sklenili, da se je ne udeležijo. občinski svet pariški je tudi odklonil udeležbo in raz mnogih hiš so mesto trobojnic plapolale črne zastave, v znamenje, da ljudstvo ni zadovoljno z vlado. Vladni krogi, ki so že prej slutili, da se ljudstvo ne udeleži slavnosti in so se bali, da bi ne bilo resnih izgredov, so prav zadovoljni z izidom dneva, ker je minul brez vseh posebnih dogodkov.

Anglija. — Irska komerula bo v kratkem rešena. Dasi se je nekaj paragrafov zdatna premenilo in jih je nekaj vlada celo umaknila vendar se mora reči, da bo uspeh, katerega si bo Gladstone v dolnji zdornici s svoji neumornostjo priboril, velik. Gorenja zbornica bo predlogo najbrže zavrgla, na kar bo vlada parlament razpustila. Da pa liberalci pri novih volitvah zmagajo, je skoro gotovo, na kar se bode potem komerula vzprejela in bo Gladstone dosegel to, kar je želel.

Španija. — Nobena država nima denarja na kupe in vsakteri ga bolj manjka nego ostaja. Vendar takega pomanjkanja pa ni kmalu nikjer, kakor v Španiji. Vlada je v taki

stiski, da je posegla do najskrajnih sredstev. Kraljica je odstopila velik del svojih letnih državnih dohodkov državi, višji dvorni dostojanstveniki so se odrekli velikemu delu svoje plače, državnim uradnikom se pomanjšajo plače in celo duhovščina, ki ima itak pičlo plačo, je izjavila, da nekoliko iste odstopi.

Amerika — V Braziliji in sicer v pokrajini Rio Grande je vstaja. Vstaši so prav dobro organizovani in pridno zmagujejo vladne čete. Da se v Rio Grande tako pogosto ponavljajo vstaje je temu največ vzrok nezvestoba in častihlepnost mnogih generalov. Vsakdo bi rad kaj postal, se postavi na čelo kako vojne čete in prične vstajo. Tako je tudi sedaj. Na čelu vstašem so generali. Vlada, katerej ta pokrajina dela z opetovalnimi vstajami toliko skrbi, bi se pač rada znebila te pokrajine, da se ne bi bala, da bi se potem ne skušala še kaka druga pokrajina odločiti od Brazilije, kar bi seveda njeno moč preveč omajalo.

Obrtnija.

Nekaj opazk o stilih.

Malo stvari ima za telesni — in vsled tega tudi — duševni počitek modernega človeka toliko pomena, kakor oni kos hišne oprave, na katerega se useda k počitku, k delu in k jedi. Ne smemo pa misliti, da pristoja vsak stol v vsako sobo in za vsak namen; to ni nikako naključje, da v jedilno sobo ne postavljamo mehkih foteljev, v salon pa ne voglatih in trdih stolov, ampak dokaz, da ima stol važno nalogo, ki je v tesni zvezi z namenom njegovim. Le tedaj, ako stol odgovarja svojemu poklicu, ako je res pripraven in rabljiv, smemo reči, da je lep.

Kako nalogo ima sedalo? Človeku naj daje pripravejši počitek, nego ga najdemo na svojih dveh nogah. Pripravnost je torej prva in zadnja tirjatev, ki jo stavljamo do vsacega stola. A tu moramo tudi vprašati: V kak namen naj bode pripraven naš stol? Sedalo, ki nam izborno služi pri pisanji, nam je morebiti zelo neokretno, če hočemo po kosilu v njem malo zadremati. Za duševno delo bodemo izbrali stole, ki niso preveč mehki in gorki, ki pa imajo slonila za hrbet in roke. Težke, bogate forme so pri takem stolu povsem na pravem mestu, kajti visok, impozanten stol je značilen za oblast moža, ki s svojim umom gospoduje na zemlji.

Za časa jedi in pijače rabimo svoje roke in tedaj ni treba posebnih slonil za roke. Celo ovirala bi nas ročna slonila pri jedilnih stilih, ker bi s komolci se zadevali vanje in bi ne mogli prosto agirati z rokami, ko se zabavamo s sosedom. Slonila za hrbet pa bi pri jedilnem stolu jako težko pogrešali; na nje se naslonimo, ko čakamo na prihodnjo jed, ob presledkih jedilnega dela ter pri črni kavi in smodki po glavni jedi. Hladno sedilo je potrebno, kajti z živili smo dali telesu dokaj toplote in neprijetno je, če sedimo vrhu tega še v gorki blazini. Deska, pleteni sedeži ali z usnjem prevlečeni odgovarjajo najbolje svojemu namenu.

Vsa druga je pa stvar za ostale prostore našega stanovanja. Kjer želimo počivati, tam si priredimo stole tako, da se v njih zares počijemo. Tu ne bodemo zoper

gorke in mehke sedeže, ker počivajoče truplo potrebuje več toplote, nego delujoče truplo. Vendar imamo tudi v teh slučajih nekaj razlike. V sprejemno sobo, kjer se vsak obiskovalec rad javlja v nekako bolj slovesni obliki, ne smemo postaviti stolov s prenizkimi sedeži, v katerih obiskovalec skoraj zgine; tudi slonila naj ne visé preveč nazaj, kajti potem dotičnik skoraj leži na stolu, kar pa tudi ni ugodno za obiskovalca, ki pride morebiti v polni opravi pohodit našo malenkost. V sprejemni sobi smemo torej rabiti tudi stole brez naslonil, ker nimajo nikakega posla.

Pač pa postavimo prijetne, nizke stole z nagnenimi slonili v sobe, kjer si iščemo po delu počitka in zabave. Smodka dokaj bolje diši, če se puši na mehkem stolu z mehkim naslonilom in če se nam ni bati, da se zadenemo zdaj pa zdaj na kak oster zob ali pa na kako rezbarijo na stolu. Težki, mehki in pripravnostni fotelji so tedaj na pravem mestu v takih prostorih, počitku in kramljanju namenjenih.

Tako vidimo, da je namen stola merodajen za njegovo vnanjost. V tej tirjatvi leži pa še druga: teža, moč in material morajo biti v pravem razmerju. Naj bode stol še tako lep in okusno izdelan, nam ne more dopasti, če je tako šibek, da se človek boji nanj usesti, češ, zdaj se mi bode zgrudil! Zato nismo mogli razumeti neke češke glažute, ki je v praški razstavi izločila jako lepe stole iz stekla! Za Boga, kedo se bode pa usedel na tako nevarno stvar. Naj se mi zgrudi pod menoj, kaj bode potem z mojim ubogim spodnjim delom? Kedo mi bode vlekkel stekleni drobiž iz telesa? Na drugi strani pa nam tudi ne ugajajo predebeli, iz premočnih lesenih delov zgrajeni stoli. Človek se nehote vpraša, čemu tolika moč, ko je vendar teža, ki se useda na stol, primerno neznatna. Čemu potrata v materialu, ki nič ne koristi, pač pa žali oko.

Pri okraskih je treba paziti, da stoje na pravem mestu in da so prav izbrani. Tam se ne smejo nahajati, kjer bi nas n. pr. bodli in ovirali v prostem gibanju na stolu. Blago, s katerim je stol tapeciran, ne sme imeti vdelenih figuralnih ali pa celo nabožnih slik, kakor se to čestokrat nahaja. Vsak razumen človek mora reči, da je nespametno, če se usedamo na kako glavo ali pa celo na kacega svetnika in ime Jezusovo ali Marijino. To je naravnost greh zoper dober okus in zoper naša sveta čutila! —

Obrtnijske raznoterosti.

Likanje aluminija. Za poliranje aluminija vzamemo krvavec (Blutstein) ali pa gladilno jeklo (Polierstahl). Če gladimo z reko, vzeti je ceresinovo olje ali pa zmes, ki obstoji iz dveh žlic navadnega boraksa, raztopljenega v 1 litru vroče vode, kateri smo pridjali še par kapljic amonijaka. Kedar poliramo na stružnici, ovijemo krog prsta košček flanele, napoljene s ceresinovim oljem.

Kako se pere volneno blago. Volnene stvari jopce, hlače i. t. d. denejo se najprej v mlačno vodo, potem se dobro zmilijo, ne da bi jih kaj drgnili. Napravi se vroča *